

Mål for forvaltning av hjort i Drangedal kommune 2018 - 2020

Bakgrunn:

I § 1 i Lov om viltet sies det: ” Viltet og viltets leveområder skal forvaltes i samsvar med naturmangfoldloven og slik at naturens produktivitet og artsrikdom bevares. Innenfor denne ramme kan viltproduksjonen høstes til gode for landbruksnæringen og friluftsliv. ”Denne paragrafen danner bakgrunn for forvaltning av alt vilt, også hjort. Videre sier § 3 i *forskrift om forvaltning av hjortevilt* at; «Kommunen skal vedta mål for utviklingen av bestandene av elg, hjort og rådyr der det er åpnet for jakt på arten(e). Målene skal blant annet ta hensyn til opplysninger om beitegrunnlag, bestandsutvikling, skader på naturmangfold, jord- og skogbruk og omfanget av viltulykker på veg og bane».

Dagens situasjon:

Hjortetettheten i Drangedal må fortsatt sies å være relativt beskjeden. På samme måte som i flere andre kommuner i Telemark, er hjorten i Drangedal “klumpvis” fordelt. Det betyr at enkelte områder i kommunen har en relativt høy hjortetetthet, mens hjorten kan være mer eller mindre fraværende i andre områder.

Hjortetettheten ser ut til å være forholdsvis stabil. Frem til 2011 gikk antall observasjoner og fellinger stadig oppover, men fra 2011 har trenden stagnert. Det er allikevel sannsynlig at hjortetettheten øker sakte.

Hjorten i Telemark er blant landets flotteste når det gjelder kvalitet. Dette er noe som bør tas vare på. Hjorten representerer store verdier.

Ønsket situasjon:

Den optimale hjortestammen bør bestå av flest mulig produktive dyr som gir en høy og mest mulig stabil avkastning til nytte og glede for rettighetshavere, jegere og den øvrige befolkning.

Hjortestammen bør være så stor som mulig, uten at beitegrunnet blir ødelagt og uten at det skapes for store andre problemer med for eksempel uakseptable beiteskader på skog og innmark.

Hjortestammen skal ikke tillates å bli så stor at det går ut over vektutviklingen og den generelle kvaliteten på dyrene. Vi skal ta vare på den gode kvaliteten som nå er i stammen.

Forutsetninger for en optimal hjortestamme vil være:

- Nok beite av god kvalitet
- Nok produktive hinder i bestanden
- Nok store bukker i bestanden
- En bestandstørrelse tilpasset beite, skogskader og trafikk

Dersom vi lykkes med dette vil det gi:

- Store dyr
- En produktiv stamme
- Ubetydelige skogskader
- Økt avkastning

Kommunens målsetting:

Hovedmål for hjorteforvaltningen:

En sunn, produktiv og bærekraftig bestand som gir en høy og mest mulig stabil avkastning til nytte og glede for rettighetshavere, jegere og den øvrige befolkning.

Hjortebestanden skal holdes på et nivå som ikke forringer beitegrunnet, ikke skaper uakseptable skogskader og uhåndterlige trafikkproblemer.

Målet for bestandsutviklingen er å bygge opp stammen ytterligere slik at flest mulig rettighetshavere kan få nytte og glede av hjorten. Sett hjort pr. jegerdagsverk skal ikke under 0,08.

Føringer og delmål

Bestandsovervåkning - alle jaktfelt skal:

- Føre sett hjort-skjema.
- Registrere vekter på alle skutte dyr.
- Leverer inn kjever etc. fra felte hjort, dersom det skulle være aktuelt i perioden.

Bestands-planer/områder og oppfordringer

- Det er et mål at flest mulig vald tildeles gjennom bestandsplaner. Målet er at 90 % av godkjent areal tildeles gjennom bestandsplaner. (pr. 2017 ble ca. 90 % av godkjent areal tildelt gjennom bestandsplaner. Målet skal oppnås ved dialog med valda)

- Bestandsplanområder og vald med bestandsplan skal gis en reel mulighet til å påvirke utviklingen av “egen” bestand. Det må likevel tas ansvar for å forvalte hjortebestanden på en faglig forsvarlig måte.
- Alle bestandsplaner skal rulleres samme år.
- Bestandsplaner lages fortrinnsvis for 3 år av gangen.
- En stor andel av uttaket skal være kalv og ungdyr. Summen av felte dyr bør utgjøre 50 – 60 %. Dette for å holde rekrutteringen og bestandsveksten under kontroll. Det resterende uttaket fordeles likt mellom voksne hann- og hunndyr eller med en overvekt av voksne hanndyr. En overbeskatning av de største og mest produktive hunndyra vil over tid føre til en reduksjon i produksjon, høstingsgrunnlag og den gjennomsnittlige kvaliteten i bestanden. Overbeskatning av de største bukkene fører til redusert konkurranse mellom dem og en økt tilgang til paringer for et fåtall individer. Dette kan virke uheldig når det gjelder å sikre videreføring av best mulig avlsmateriale. En annen konsekvens kan være dårligere brunststimulering av kollene og seinere eller mer spredt kalvingstidspunkt.
- En bestandsplan skal som et minimum inneholde en målsetting som samsvarer med kommunens målsetting og en plan for årlig avskyting i antall, fordelt på alder og kjønn for hvert vald.
- Bestandsplanene skal være førende for tildeling av fellingstillatelser til nærliggende vald uten bestandsplan.

Overføring av dyr i bestandsplanområder

- Hvert registrerte jaktfelt kan overføre ett(1) ubenyttet dyr fra et års kvote til neste.

Avvik fra godkjente bestandsplaner

Ved vesentlige avvik fra godkjent bestandsplan, kan kommunen vedta å trekke godkjenningen tilbake og tildele dyr etter målrettet avskyting, jf. §§ 16 og 18 i hjorteviltforskriften. Ved vurdering av hva som er “vesentlige avvik” skal følgende kriterier legges til grunn:

- Dersom det på et gitt tidspunkt i planperioden, ikke er mulig å oppfylle kriteriene i planen med tanke på målsetting, alders- og kjønnsfordeling, vil det regnes som avvik.
- Et avvik på ca. 10 % ift. planlagt årlig uttak av alder og kjønn skal normalt aksepteres. Eventuelle avvik et år skal uansett forsøkes rettet opp neste år.
- Det regnes aldri som avvik dersom det felles yngre dyr enn det som er vedtatt i bestandsplanen. Ved felling av ungdyr(1,5 år) istedenfor voksent dyr, skal kjønn være det samme som det voksne dyret.

Bestandsutvikling

- Hind : bukk-forholdet skal ikke overstige 3:1
- Sett kalv pr. hind skal ligge på dagens nivå eller høyere
- Gjennomsnittlig kalv- og ungdyrvekter skal ikke under dagens nivå

Tilskudd

- Alle vald/bestandsplanområder i Drangedal som utarbeider bestandsplan gis et årlig driftstilskudd på kr. 5000,-. Skriftlig søknad må sendes kommunen hvert år innen jaktårets utløp(31. mars). Den årlige tilskuddsretten faller bort dersom søknad ikke er mottatt innen fristen.